

Complexnummer: 528903

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Velserbeek

Aantal complexonderdelen

9

Monumentnummers van complexonderdelen

528904, 528905, 528906, 528907, 528908, 528909, 528910, 528911, 528912

Woonplaats

Velsen-Zuid

Gemeente

Velsen

Provincie

Noord-Holland

Locatie van het hoofdoject

Velserbeek 1, 1981 LA te Velsen-Zuid

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

Het complex HISTORISCHE BUITENPLAATS VELSERBEEK bestaat uit de volgende onderdelen: HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), STALGEBOUWEN (3), ORANJERIE (theeschenkerij)(4), CHINESE KOEPEL (5), JENEVERHUISJE (6), MUZIEKTENT (7), HERMITAGE (8), HEKWERK (9).

Op de bij de bescherming behorende kaart staan de omgrenzing van het complex alsmede de locatie van de complexonderdelen aangegeven.

De geschreven geschiedenis van het complex historische buitenplaats Velserbeek gaat terug tot in de eerste helft van de 17de eeuw, wanneer de Amsterdamse koopman Jeremia van Collen (1608-1676) in 1639 een boerderij met bijbehorende grond koopt. De verkoopakte spreekt van een "huisingen ende gethimmerten soo van heijningen en boomgaert, plantagien van singels als anders", vermeldt hoe de St. Engelmundusbeek door het terrein stroomt en geeft aan dat de singels of wallen met "abele ende bitterwilgen" zijn beplant. Wellicht gaat de in het terrein nog duidelijk herkenbare wal bij de entree aan de ZW-zijde van het park nog tot deze tijd terug, zo deze niet aan het einde van de 17de eeuw is aangelegd, wanneer op Velserbeek een formele aanleg wordt gerealiseerd. Het classicistische blokvormige hoofdgebouw van de buitenplaats werd in ieder geval vòòr 1662 opgetrokken, getuige het familieportret van Van Collen uit dit jaar, waarop het huis waarneembaar is. Kort na 1699, wanneer de koopman Henrick Tersmitten (1685-1738) de buitenplaats verwerft, komt een formele aanleg tot stand, die zijn zoon Henrick (1709-1753) verrijkt. Na de dood van zijn echtgenote

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

in 1759, wordt de buitenplaats verkocht. De verkoopakte maakt duidelijk dat er in deze tijd op Velserbeek sprake was van een rijke formele tuinaanleg: "Een hofstede genaamt Velsere-Beek met desselfs Heeren Huysubge, Paarden en Koestellingen, koets en wagen huysen, aparte werk manswoninge en orangehuijs, Tuijnmanwoning, schuur, Speelhuijs, Cabinetten of Sitplaetsen, bepoting en beplanting...". Op de buitenplaats was voorts een vinkenbaan aanwezig. Van de in 1759 genoemde gebouwde opstallen is alleen het hoofdgebouw bewaard gebleven. Van de aanleg is de rechte laan (oost-west), die even te westen van het huis ontspringt en parallel aan de voorgevel verloopt, de dwarslaan die aan de westzijde haaks hierop is gesitueerd en de enkele overige rechte lanen in het park uit deze periode te dateren. De lanen zijn te zien op de plattegrond van Velserbeek in "Het Zegepralend Kennemerland" van Brouerius van Nideck en de Leth uit 1729-1731.

In de jaren '70 van de 18de eeuw wordt een begin gemaakt met een grootscheepse wijziging van de aanleg in de in die tijd nieuwe landschapsstijl. Deze wijziging vindt plaats onder supervisie van Johan Goll van Franckenstein, vader van Amalia Maria, de echtgenote van Frans Jacob Berg, eigenaar sinds 1769. Johan Goll verwerft de buitenplaats van zijn schoonzoon in 1781. Goll, bankier, beoefenaar van de tekenkunst, samensteller van een aanzienlijk kunstkabinet en adviseur van andere collectioneurs, reisde regelmatig naar Duitsland en Oostenrijk, in 1770 reisde hij met zijn schoonzoon naar Oostenrijk. Van laatstgenoemde reis is een verslag bewaard gebleven, waaruit een grote belangstelling voor tuinen en parken in en rond Wenen blijkt. Een deel van deze parken was in vroege landschapsstijl aangelegd.

Volgens Hermanus Numan (1797), die in opdracht van Goll 15 aquarellen van Velserbeek heeft gemaakt, kwam de aanleg in landschapsstijl op Velserbeek vanaf 1775 tot stand. In 1776 moet een groot deel van de aanleg al gereed zijn, getuige het reisverslag van de Duitser Heinrich Sander, die op 17 augustus 1776 een bezoek brengt aan Velserbeek. Sander noemt een aantal ornamentele tuingebouwen in de vorm van een kapel, chinees huisje, hermitage met heremiet in was. Enkele van deze tuinsieraden diende als voorbeeld in het populaire Magazijn van Tuinsieraaden van de tuinarchitect Gijsbert van Laar uit 1802. Deze vroege aanleg in landschapsstijl, die een sterk geaccidenteerd karakter heeft, is in het noordwestelijke deel van het park bewaard gebleven. Vermoedelijk dateert een in het terrein nog deels herkenbaar fijnmazig patroon van slingerpaden nog uit deze tijd.

In 1833 komt de buitenplaats in het bezit van de familie van Tuyll van Serooskerken. In opdracht van deze eigenaar wordt in het park onder leiding van Jan David Zocher een aantal wijzigingen aangebracht. Zocher laat voor het huis een hertenkamp aanleggen, die door een in ruime curven slingerende waterpartij wordt omgeven. In de buurt van de oranjerie is een gedeelte van schuin geplaatst 19de-eeuws ijzeren spijlenhek bewaard gebleven. Voor de aanleg van de waterpartij werd een deels dan reeds aanwezige waterpartij in landschapsstijl aan weerszijden van de rechte laan op de voorgevel van het huis verlegd. De oprijlaan werd gekapt. Vergelijking van het Kadastraal Minuutplan uit 1832 en de Topografische en Militaire kaart uit 1849-1850 geeft deze wijziging aan. Wellicht werd onder leiding van Zocher eveneens de aan de hertenkamp gesitueerde oranjerie (nu theehuis) van een witte pleisterlaag voorzien, zo dat niet in de tweede helft van de 19de eeuw is gebeurd. De oranjerie was in 1832 al aanwezig getuige het Kadastraal Minuutplan uit dat jaar. Volgens de Topografische en Militaire kaart uit 1849-1850 had het park aan de zuid- en ZW-zijde van het huis na de heraanleg door Zocher een veel opener karakter dan thans. De bonnekaart uit 1892 (gedeeltelijk herzien in 1903) laat zien dat het ruime doorzicht vanuit het huis in zuidwestelijke richting deels is dicht geplant. Vermoedelijk zijn er aan het einde van de 19de eeuw wederom wijzigingen aan het park aangebracht. Welke tuinarchitect hierbij is betrokken geweest is niet bekend.

In 1918 wordt de buitenplaats als beleggingsobject gekocht door twee fabrikanten van elektrische scheerapparaten. Na deze tijd vindt er voor de houtverkoop een grootschalige kap in het park plaats. In 1924 wordt de buitenplaats door de gemeente gekocht, die het bestemd tot openbaar wandelpark.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In 1926 werd in de weide even ten zuidwesten van de hertenkamp in Amsterdamse Schoolstijl de huidige muziektent gebouwd, ter vervanging van een twee jaar eerder hier geplaatste tent.

In 1937 heeft de tuinarchitect Leonard Springer een ontwerp gemaakt voor de aanpassing van het park aan de NW-, west en ZW-zijde, wanneer een stuk van het park aan deze zijde wordt opgeofferd aan het nieuwe villapark Velserbeek. Springer heeft het park van nieuwe heesterpartijen voorzien. Vermoedelijk heeft Springer toen eveneens het padenpatroon op enkele plaatsen wat vereenvoudigd. In 1939 werd een stukje van het park aan de noordzijde en NO-zijde aan de aanleg van de Parkweg opgeofferd. In dit kader werd ook het koetshuis afgebroken.

De in deze omschrijving niet genoemde gebouwde onderdelen op de buitenplaats zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Het complex wordt aan de noordzijde begrensd door de Parkweg, aan de westzijde door de Van Tuyllweg, aan de zuidzijde door de Van Tuyllweg en de Ver loren van Themaatlaan en aan de oostzijde door de Driehuizerkerkweg.

Waardering van het complex

Het complex HISTORISCHE BUITENPLAATS VELSERBEEK is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- als icoon van de vroege landschapsstijl in Nederland;
- vanwege de gaaf bewaarde gelaagdheid van de parkaanleg in formele stijl, in vroege landschapsstijl en in rijpe landschapsstijl;
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van enkele complexonderdelen, zoals het Chinese koepeltje, het jeneverhuisje en de hermitage;
- vanwege de ouderdom en ensemblewaarden van de complexonderdelen;
- als redelijk gaaf bewaard voorbeeld van een van de invloedrijkste buitenplaatsen in Kennemerland.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528904

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 september 2006
Kadaster deel/nr	82846/71

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velsen-Zuid	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velsen	H			8062

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDGEBOUW.

Nabij de oude kern van Velsen aan de westzijde van de buitenplaats gesitueerd midden 17de-eeuws licht gepleisterd classicistisch landhuis van drie bouwlagen op rechthoekige plattegrond en gedekt door een omlopend met gesmoorde pannen gedekt schilddak. Het huis werd in ieder geval vòòr 1662 opgetrokken, getuige het portret uit dat jaar van de bouwheer Jeremaia van Collen met zijn familie met het huis op de achtergrond. De op het zuiden gelegen voorgevel met een hoofdgestel van kroonlijst en tandlijst, bestaat uit 7 traveeën met daarin een middenrisaliet van 3 traveeën. De middenrisaliet wordt links en rechts begrensd door geblokte lisenen en aan de bovenzijde bekroond door een attiek. Voor de middenrisaliet bevindt zich een bordestrap in natuursteen met acht treden links en rechts vier plateaus voor potten met planten. Alle vensters zijn omlijst en hebben een gebogen bovendorpel; die op de bel-etage en de verdieping (voorzijde) hebben zgn. oren. In het souterrain 2-ruitsvensters met een symmetrisch ornament aan de bovenzijde. De 6-ruits Empire vensters op de bel-etage en de 4-ruits Empire vensters op de verdieping van de voorgevel vertonen een rocaille ornament aan de bovenzijde en hebben louvre-luiken. De ingangspartij is licht risalerend. Daarin een dubbele deur met bovenlicht en een breed venster op de verdieping. Op het attiek is het gemeentewapen van Velsen aangebracht en daarboven een banderolle. Op de attiek staat een siervaas met guirlande. Links en rechts van de attiek een balustrade. Op de vier hoeken van het dak schoorstenen voorzien van borden, waarboven tentdakjes met windwijzers. Aan de rechter zijde is een jongere (19de-eeuwse) aanbouw geplaatst onder schilddak, die iets naar voren springt en uit 3 bouwlagen bestaat. In het souterrain twee kleine vierkante raampjes. Op de bel-etage pilasters met kapiteel naast 8-ruitsvensters. Tussen de bel-etage en de verdieping waterlijsten en op de verdieping een vierruiter. De vensters van dit jongere bouwlichaam hebben rechte bovendorpels en geen Louvre-luiken. De kroonlijst met tandlijst is gelijk aan die van het oudere deel.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De linker zijgevel heeft twee 6-ruits Empire vensters op de bel-etage en één venster op de verdieping. Aan deze zijde een dakkapel met hijsbalk en gebogen bovendorpel. Veel muurankers. De daklijst wordt gedragen door consoles.

In 1939 zijn een deel van de muur van de vroegere moestuin en het toegangspoortje aan de oostzijde van het landhuis herbouwd.

De achtergevel kent centraal een lage uitbouw met daarin een ovale zaal, die van buiten is te betreden via een dubbele deur aan de noordzijde. De achtergevel is 9 traveeën breed, heeft 6-ruits Empire vensters op de bel-etage en 4-ruitsvensters op de verdieping. De dakkapellen zijn voor de bescherming van ondergeschikt belang.

Interieur. De hall bezit een vloer bezet met marmerplaten. De meeste kamers op de begane grond hebben plafonds met stucornamenten. Enkele vertrekken hebben een stookplaats met marmeren schoorsteenmantel. Vanuit de achterkamer links van de hall leiden verborgen deuren naar de ovale zaal aan de achterzijde van het gebouw. In de keuken oude witte tegels en twee tegeltableaus in blauw met daarop een hond en een kat.

Het landhuis is sinds 1995 eigendom van de advocatenmaatschap Tanger, die het huis heeft gerestaureerd.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW landhuis Velserbeek is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaafheid, met name van het exterieur;
- vanwege de beeldbepalende waarde in de historische tuin- en parkaanleg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 528905

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 september 2006
Kadaster deel/nr 82846/67

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velsen-Zuid Velsen Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velsen-Zuid

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Velsen	H			4755
Velsen	H			8066
Velsen	H			6256
Velsen	H			6264
Velsen	H			4764
Velsen	H			6261
Velsen	H			5800
Velsen	H			4765
Velsen	H			4743
Velsen	H			8308
Velsen	H			5176
Velsen	H			8062
Velsen	H			264
Velsen	H			6262
Velsen	H			6263
Velsen	H			5178
Velsen	H			8063
Velsen	H			5181
Velsen	H			8064
Velsen	H			5180
Velsen	H			6254
Velsen	H			8065

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Velsen	H			5177
Velsen	H			8309
Velsen	H			5175
Velsen	H			4766

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG.

Grootschalige parkaanleg in vroege en rijpe landschapsstijl uit de 18de, 19de, en 20ste eeuw, met gedeelten in formele stijl, daterend uit de 17de en 18de eeuw. De aanleg kenmerkt zich door een uitgestrekt wandelbos met patroon van slingerpaden en enkele rechte lanen. In de omgeving van het huis kent het park een meer open structuur. De aanleg aan de noord- en NO-zijde van het huis werd in 1939 een stuk ingekort door de aanleg van de Parkweg en mist hierdoor de elders in het park herkenbare ruimtelijke samenhang.

De oudste delen van het park bestaan uit een patroon van rechte lanen en wallen-structuur, die resteren van een ruime formele aanleg die teruggaat tot het einde van de 17de eeuw en de eerste helft van de 18de eeuw. Dit patroon is opgebouwd uit de rechte laan op de as pal langs en evenwijdig aan de voorgevel van het huis, de dwarslaan met wal ten westen hiervan en de haaks op ongeveer het midden van de dwarsas gesitueerde rechte laan, die tot de westgrens van de aanleg voert. Een groot deel van het park werd in de jaren '70 van de 18de eeuw in vroege landschapsstijl heraangelegd. Deze aanleg is onder meer nog herkenbaar aan het uitgestrekte wandelbos in de westelijke helft van de parkaanleg, dat bestaat uit een patroon van fijnmazige slingerpaden en slingerlanen. Een markant onderdeel van de aanleg uit deze tijd is verder het sterk geaccidenteerde deel aan de noordzijde, dat bestaat uit de in slingerende curven vergraven Engelmundusbeek met steile taluds, heuvelpartijen en eilandje met hermitage. Oorspronkelijk was dit deel voorzien van meer ornamentele tuinobjecten, zoals de ruïne van een kasteel en kapel, en enkele rustieke bruggen. Uit historische bronnen is bekend dat de tuinarchitect Johann Georg Michael bij deze aanleg betrokken is geweest.

Ook het bewaard gebleven Jeneverhuisje aan de zuidzijde van het park tegen de rand van een even ten westen van de hertenkamp gelegen weiland in landschapsstijl gaat tot deze tijd terug, evenals de Chinese koepel in het midden van het park. De aan laatstgenoemd onderdeel gelegen vijverpartij in landschapsstijl dateert vermoedelijk in oorsprong eveneens uit het einde van de 18de eeuw, maar het verloop hiervan is vermoedelijk na 1833 onder leiding van Jan David Zocher jr. enigszins vergraven. Onder diens leiding werd voorts de hertenkamp aangelegd, waarvoor de rechte toegangslaan naar het huis werd gekapt. Op deze wijze werd het huis aan de voorzijde voorzien van een grote open ruimte, die door een vijverpartij in landschapsstijl wordt omgeven.

Een aantal exotische bomen in het park in de omgeving van het huis, zoals de moerascypres, varenbeuk, treurbeuk, treures, zilverlinde en Nordmannspar werden vermoedelijk door Zocher aangeplant.

In 1924 werd de buitenplaats door de gemeente Velsen gekocht en tot openbaar wandelpark bestemd.

In 1937 werd het park aan de NW-zijde, west en ZW-zijde onder leiding van de tuinarchitect Leonard Springer aangepast en een stuk ingekort in verband met het toen hier gerealiseerde villapark Velserbeek. Springer heeft het park toen van een aantal nieuwe heesterpartijen voorzien en heeft vermoedelijk op enkele plekken het patroon van paden wat vereenvoudigd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG van Velserbeek is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de rijke gelaagdheid van aanwezige historische tuinstijlen;
- als icoon van de vroege landschapsstijl in Nederland;
- als gaaf bewaard en vroeg voorbeeld uit het oeuvre van de tuinarchitect Johann Georg Michael;
- vanwege de door Johan David Zocher heraangelegde delen van het park.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528906

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 september 2006
Kadaster deel/nr	82846/90

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velsen-Zuid	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velsen	H			6262

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 3: STALGEBOUWEN.

Twee op ruime afstand ten noordwesten van het hoofdgebouw gesitueerde stalgebouwen daterend uit de late 19de eeuw, gebouwd op rechthoekige plattegrond en met de lange zijde tegen elkaar gelegen. De gebouwen zijn één bouwlaag hoog en zijn gedekt door schilddaken met gesmoorde pannen. In het metselwerk speklagen en boven de vensters (kleine roedenverdeling, 3x3) hanekammen. In de westelijke langgevel muurankers. In de oostelijke gevel twee vensters met roeden en een deur. In de noordgevel eveneens een deur. In de zuidgevel twee hoge dubbele staldeuren met hanekammen erboven, in het rechter stalgebouw aan deze zijde nog een deur. Op de zuidelijke dakschilden een dakkapel met wangen, afgesloten door een driehoekig tympaan.

Waardering

De STALGEBOUWEN zijn in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de gaafheid;
- vanwege de historisch functionele waarde op de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Stalgebouw(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528907

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 september 2006
Kadaster deel/nr	82846/86

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velsen-Zuid	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velsen	H			8308

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 4: ORANJERIE (theeschenkerij).

Ten westen van het hoofdgebouw gelegen vroeg 19de eeuwse oranjerie van één licht gepleisterde bouwlaag op rechthoekige grondslag, gedekt door een mansardekap waarop gesmoorde pannen. Aan de zuid(voor-)zijde 7 venstertraveeën met daarin Empire-vensters en bovenlichten met middenspijl en hoekvullingen. Op het zuidelijk dakvlak drie dakkapellen met kruisroeden en cirkelsegmentvormige tympanen. In de linker zijgevel hoge deuren vervangen door een houten vulling met twee eigentijdse lichtopeningen: de duimen van de gehengen zijn nog aanwezig. In de rechter zijgevel zijn de oude deuren nog gehandhaafd. De achtergevel is voorzien van een tweelaags hoge aanbouw onder schilddak en met een venster op de verdieping. Tegen de achtergevel is recent een vijfzijdige éénlaagse aanbouw geplaatst, die voor de aanleg van ondergeschikt belang is.

Na de aankoop in 1924 van de buitenplaats door de gemeente Velsen werd de oranjerie ingericht als theeschenkerij.

Waardering

De ORANJERIE is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de beeldbepalende waarde in de parkaanleg;
- vanwege de historisch-functionele waarde op de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
-----------------------	---------------------	----------------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Kastelen, landhuizen en parken

Bijgebouwen kastelen enz.

Bijgebouw

Monumentnummer*: 528908

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 september 2006
Kadaster deel/nr	82846/81

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velsen-Zuid	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velsen	H			8309

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: CHINESE KOEPEL.

Op achthoekige plattegrond gebouwd Chinese tuinkoepel van omstreeks 1775 onder met zink gedekt pagodedak met schulprand en in drie lagen: de ribben hebben gebogen uiteinden waaraan voorheen klokjes hebben gehangen. Voorts een houten borstwering, vensters met gebogen glasroeden en een houten paneeldeur (deze en het tegenover liggende raam hebben geen roeden). In de binnenzijde in de achtkant van de koepel en op twee panelen figuratieve schilderijen, gerestaureerd in 1985.

De koepel is gesitueerd op een glooiing aan het uiteinde van de vijverpartij in landschapsstijl ongeveer in het midden van het park.

Waardering

De CHINESE KOEPEL is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- als uniek voorbeeld van een Chinese tuinkoepel in een parkaanleg in vroege landschapsstijl;
- vanwege de hoge zeldzaamheidswaarde;
- vanwege de ouderdom, ornamentele en ensemblewaarde;
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van de schilderijen in het interieur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528909

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 september 2006
Kadaster deel/nr	82846/80

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velsen-Zuid	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velsen	H			5181

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 6: JENEVERHUISJE.

Op rechthoekige grondslag gebouwd huisje van één bouwlaag onder zadeldak met planken gedekt uit circa 1775. Na 1941 werd het jeneverhuisje, dat oorspronkelijk uit gevels van met baksteen beschilderde planken was voorzien in rode baksteen opgetrokken.

Centraal in de naar de parkweide ten westen van de hertenkamp gerichte voor(NW-)gevel de toegangsdeur met bovenlicht. Boven de deur een gemetselde ontlastingsboog. Aan beide zijden van de deur een venster, voorzien van luiken aan de onderzijde en glas aan de bovenzijde. Het huisje is in de loop van de tijd diverse malen gerenoveerd. De functie van het bouwwerkje is niet eenduidig; het zou een verborgen gemak hebben gehuisvest. Een andere lezing vermeldt dat er voor jagers en ruiters jenever werd geschonken.

Waardering

Het JENEVERHUISJE is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de hoge zeldzaamheidswaarde;
- vanwege de ouderdom, ornamentele en ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528910

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 september 2006
Kadaster deel/nr	82846/104

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velsen-Zuid	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velsen	H			8309

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 7: MUZIEKTENT.

Houten muziektent omstreeks 1920 op achthoekige plattegrond gebouwd en in 1928 in de trant van de Amsterdamse School herbouwd. De muziektent is op een glooiing in de parkweide ten westen van de Hertenkamp gelegen, heeft een stenen trap van 10 treden, waarnaast bloembakken. De onderzijde van de tent en de bloembakken bestaan uit gepotdekselde delen. Daarop houten leuning en buisvormige metalen hekken met plooiornameent. Het afgeplatte tentdak met acht schilden wordt gestut door 8 houten pijlers met aan de bovenzijde een ornamentstuk. Het tentdak wordt door een vierzijdig rechthoekig ornamentstuk bekroond. Op elke zijde het oprichtingsjaartal (1926) met de cijfer-volgorde van boven naar beneden. De acht open zijden van de tent worden aan de bovenzijde door houten stores afgesloten.

Waardering

De MUZIEKTENT is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de ornamentale waarde;
- vanwege de zeldzaamheidswaarde van een muziektent in Amsterdamse schoolstijl;
- vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528911

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 september 2006
Kadaster deel/nr	82846/102

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Velsen-Zuid	Velsen	Noord-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Velsen-Zuid	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Velsen	H			264

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 8: HERMITAGE.

Op een eilandje in de Engelmundusbeek aan de NW-zijde van het park gelegen op rechthoekige grondslag gebouwde hermitage uit ca. 1775 van één bouwlaag onder rieten kap. De licht gepleisterde voorgevel bezit een rondboogdeur en venster (aan de linker zijde). Op de hoeken twee gebinten in het zicht (zoals bij vakwerk). De drie andere gevels zijn bekleed met gepotdekselde planken. De hermitage werd in de 18de en 19de eeuw bewoond door een kluizenaar in was.

Waardering

De HERMITAGE is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de hoge zeldzaamheidswaarde;
- vanwege de ornamentele waarde;
- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528912

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 september 2006
Kadaster deel/nr 82846/101

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Velsen-Zuid Velsen Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Velsen-Zuid

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Velsen H 4766

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 9: HEKWERK.

a. Aan de westzijde van de hertenkamp gelegen 19de-eeuws fragment van een smeedijzeren hekwerk langs de rand van de waterloop in landschapsstijl, dat de gehele hertenkamp omgeeft. Het hek is schuin naar binnen geplaatst en bestaat uit spijlen met pijlpunten. Wellicht gaat dit fragment terug tot de tijd van de aanleg van de hertenkamp omstreeks 1833.

b. Aan de oostzijde van het park gesitueerd eenvoudig smeedijzeren spijlen hekwerk uit de tweede helft van de 19de eeuw, bewaard als fragment van de vroegere omheining van het park. Het hekwerk verloop vanaf de ingang aan de Driehuizerkerkweg tot de hoofdingang aan de Parkweg.

Waardering

Het HEKWERK is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de historisch-functionele waarde op de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument